

TECNOLOGIA AL GALOP

Després de molt de temps de no veure'ns, un dia vaig trobar l'Enric Gomara a ple carrer.

-Home, Enric! On t'havies ficat? -vaig dir-li amb una eufòria una mica fingida.

Haviem treballat junts en una editorial i no es pot dir que fós-sim amics -en l'alt sentit del concepte-, sinó coneguts de feina. Ell era un home trist, presumia d'un pessimisme transcendent i l'utilitzava per mostrar-se crític sobre qualsevol tema. Una de les seves frases predilectes per cloure qualsevol conversa era: "Això acabarà com el rosari de l'aurora." I es quedava silenciós, amb l'aire de deixar ben clar que ell ja ens havia avisat.

-Me n'han passades moltes -em respongué-. Ja deus saber dar que vaig casar-me a rel de canviar de col.locació. En realitat, una cosa fou conseqüència de l'altra, perquè la meva dona era de Torroella de Montgrí, on els seu pare hi té un negoci relacionat amb la ramaderia. Em va oferir un càrrec que significava per a mi una gran millora. Ja ho sabies tot això, oi?

-Sí, aproximadament. Però com que semblava que haguessis desaparegut del mapa, m'havia fet tota mena de càbales. Amb els companys ens preguntem sovint si encara respire...

(Això era una mentida de cortesia, perquè de veritat no n'haviem parlat mai més. O, en tot cas, tan sols de passada.)

-La vida m'ha resultat molt dura -respongué l'Enric-. I ja saps que no m'agrada entristir els altres explicant-los misèries.

(Això també era mentida, perquè em constava la seva passió pel catastrofisme oral.)

Ens trobàvem al carrer Fontanella, xamfrà plaça de Catalunya. Era un dissabte a primera hora de la tarda i hi havia la gentada de costum, amunt i avall, com si tothom portés pressa. Ens empenyien, ens apartaven, ens feien comprendre que aquell no és un indret per a plan-tar-s'hi a muntar confidències.

-Aquí fem nosa -digué l'Enric-. Que has de fer alguna cosa, tu?

Em va agafar de sorpresa, sense temps de buscar excuses, perquè

un dissabte a la tarda es presta poc per trobar pretextos d'ocupació immediata. D'altra banda, l'Enric feia una cara estranya, em va intrigar.

-No -vaig respondre-li-. Tinc una cita a quarts de sis, però d'aquí fins a aleshores gaudeixo de llibertat provisional.

Vaig riure, com si volgués evidenciar que allò que acabava de dir tenia gràcia. L'Enric va aigualir-ho amb el seu rostre sever, enrigidit, d'home poc amant de les bromes.

-Doncs m'agradaria que m'acompanyessis una estona -em digué-. En un lloc on puguem parlar tranquil.lament. Necessito desfogar-me de seguida, amb qui sigui, perquè si no esclataré d'un moment a l'altre.

L'Enric erà -o és- robust, devia pesar o pesa uns vuitanta quilos, amb una talla superior a la mitjana. Per un instant, a causa d'aquestes imatges que ens serveix la fantasia, a la impensada, vaig veure talment l'explosió de l'Enric. En un indret tan concorregut com aquell, ocasionaria per força víctimes innocents. Tot plegat era tan absurd que em retornà la fesomia festiva. Però l'Enric va frenar-me novament:

-T'ho dic de debò. Si no m'escoltes, si no m'escolta algú, faré crisi. Em temo que te'n sentiries responsable per tot el que et resta de vida, i no et vull pas tant de mal. Mira: podríem anar a l'Ateneu i allí sempre hi ha un racó propici...

I vam anar a l'Ateneu. Vaig adonar-me que l'Enric traguava una maleta, un fet que em va alarmar, encara no sé per què.

Tan bon punt ens vam asseure, engolits per unes butaques acolliadores, vaig dir a manera de precaució:

-Ja te'n recordes que tinc una cita a quarts de sis?

-Sí, home, sí. No pateixis. Tu escolta'm i calla, i jo et diré el que et vull dir gairebé telegràficament. Començo: em vaig casar amb l'Alícia ben enamorat, tot i que algunes males llengües insinuaren que ho feia per motius de conveniència. La gent és mala bèstia... En realitat, m'agradava la nova col.locació i el matrimoni anava com una seda. Te'n faràs creus si et dic (tu que em coneixes) que vaig ésser feliç durant dos anys. Total no res, vint-i-quatre mesos que van transcórrer com una exhalació. I, tot seguit, la meua tràgica planeta: l'Alícia es va morir sobtadament...

-Home, quin disgust em dónes. T'acompanyo en el senti

--Espera't. Hem quedat que no m'interrompries. Després, si tens temps, ja em diràs el que et sembli. Ara escolta: el món em va caure al damunt i només tenia ganes de plegar. Com enyorava l'Alícia! Sense la seva companyia no m'interessava res, em vaig desentendre de la feina i el meu sogre (a desgrat del dolor que també l'afligia) em va cridar l'atenció. Em digué que una cosa eren els drames de família i una altra de ben diferent era el negoci, i que no estava disposat a barrejar-ho. Fou un primer i únic avís, perquè al següent va acomiadar-me. Vaig iniciar una temporada d'embrutiment, lliurat a la beguda, fins que un dia em va venir a veure el representant d'una multinacional importantíssima. "Coneixem la seva desgràcia", em digué. La nostra empresa compta amb una relació puntual de casos com el seu, i podem oferir-li solucions meravelloses. Vostè té el problema de la solitud i nosaltres tenim el remei..."

-Ah, sí! -vaig saltar jo, sense poder-me aguantar-. El famós tràfic internacional de blanques!

-Doncs no. Et prego que no siguis ordinari -em replicà severament l'Enric-. T'ho explico de bona fe... La multinacional que et dic fabrica uns robots increïbles...

-Com? Aquells ninots de ferro que semblen regadores amb potes i fan sorollets d'aspiradora?

-No et precipitis, per favor, que no n'encertaràs ni una. Construeixen unes rèpliques de la realitat que només es poden creure quan es veuen. L'agent que em va visitar duia un catàleg fabulós. Em preguntà polidament si voldria ensenyar-li de l'Alícia i jo, fascinat, vaig accedir-hi. Se'ls va mirar amb atenció, fullejà el mostrari que portava i em digué que em convenia el model MQ Tres-cents. Va ensenyar-me'l, reproduït pulcrament a tot color. Era una noia bonica, atractiva, i tenia una retirada amb l'Alícia, sobretot pel que fa al conjunt de la figura. Però quant a determinats detalls hi havia diferències. L'agent, que coneix molt bé el seu ofici, m'endevinà el pensament i em va dir que allò era un prototipus, que si formalitzàvem un contracte de compra i serveis de post-venda, em lliurarien un exemplar calcat de l'Alícia. Jo estava atabalat, fes-te càrrec de la meva depressió: em trobava en aquell

punt on qualsevol cosa val més que allò que tens. El preu del model MQ Tres-Cents és alt, s'emportava gairebé tot el que jo tenia, però donen facilitats. La saben llarga. En resum, vaig signar tots els papers que m'anava posant al davant, com si em trobés en un estat de somnambulisme. "I trigaran molt a servir-me la comanda?", vaig preguntar-li amb la veu trencada. "Calculi un mes, a condició que em deixi emportar les fotografies de la senyora Alícia, que en pau descansi." Jo deia que sí a tot, i mira com és d'efectiva aquesta gent, que al cap de vint-i-quatre dies ja tenia la nova Alícia a casa. L'havien programada perquè obeís al nom d'Alícia i no sabia pas com ponderar-te les seves virtuts. Un veritable prodigi. Fregava el terra, rentava i planxava la roba, anava a plaça i em feia uns plats de pura gastronomia. Tenia la casa com una patena. Ah! I respecte a la seva falaguesa, sempre faré curt si provo d'explicar-t'ho. Fan aquestes peces d'un plàstic que té tota la suavitat de la pells femenina, que ja és dir. I no entraré en detalls epitalàmics perquè no em considero amb el dret de pertorbAR-te. Saps aquelles dones d'abans, tan completes, aquella ganga que teníem els homes?

-Sí, per referències.

-Doncs iguals, però amb sensibles avantatges. Pensa que funciona amb bateries de níquel-cadmi, que només se li han de recarregar de tant en tant, quan se l'hi encén un diode vermell damunt la cella esquerra. És summament pràctic. Oi que hauria de resultar perfecte?

-I tant!

-Doncs no t'ho creguessis pas. Al cap de quatre o cinc mesos ja trobava a faltar l'Alícia de veres, la humana. No sé com dir-t'ho... Estava una mica embafat. L'Alícia de debò era més imprevisible, però més càlida. Quan l'agent de la multinacional va fer-me la tercera visita (avicien la clientela), vaig dir-li que sentia nostàlgia per les baralles que em procurava l'Alícia d'abans. Bé, potser si no baralles, discussions, ni que fos per motius aparentment banals. No tens idea de com adornen la institució del matrimoni. L'agent, molt aplomat, em respongué que el prototipus MQ Tres-Cents era modular, que el meu me l'havien servit tal com sortia de fàbrica, però que comptava amb una extensió gamma d'accessoris. Tot era qüestió d'anar-los comprant. Si jo desitja-

.5.

va conflictes de la parella, tenien tres nivells de fricció, l'Ics-U, l'Ics-Dos i l'Ics-Tres, de major a menor quant a preu i quant a possibilitats d'enfadament conjugal. L'Ics-Tres és el més car, però també el més complet. A mi em va semblar que, posats a fer la despesa, era preferible no escatimar-hi res i vaig adquirir l'Ics-Tres. L'endemà mateix es presentà a casa un tècnic de la Companyia, i va instal·lar un microcircuit a l'Alícia d'ara. "A veure... Provi'1!", em digué. Vaig engegar l'Alícia, la qual, tot seguit, va esbrincar-me perquè jo deixava cendra per tot arreu i m'escribassà afirmant que els fumadors som una colla de suïcides bruts. És evident que funcionava, i vaig estampar la signatura en un volant de conformitat. A partir d'aquí, no et pots ni imaginar de com han anat les coses. Si et digués que m'ha sortit a batussa per hora potser faria curt, i ja hi porto un parell de mesos. Tu mateix! L'Alícia actual no ha cessat de dir-me que ella no és la meua esclava blanca, que els temps han canviat i que no me'n deixarà passar ni una. Ja et pots afigurar el panorama.

-Però home, Enric -vaig dir-li jo aprofitant una pausa que feia ell-. No hi veig la gravetat del problema. Fes-te canviar el mòdul I Ics-Tres pel mòdul Ics-U i en paus! I si tampoc no et convé l'Ics-U, torna al prototipus elemental, que no t'anava pas tan malament com això!

-Sí -em respongué l'Enric Gomara-. Ja se'm va ocórrer. Però mentre ho rumiava, he fet tard. Aquest matí, l'Alícia electrònica m'ha tret de casa a empentes, amb el temps just de fer la maleta amb dues mudes. M'ha dit que ja tindrà notícies del seu advocat. De manera que necessito assistència jurídica immediata. Em podries recomanar algú de confiança, tu?

-Sí que podria -vaig respondre-li-. Però crec que necessites un professional d'una altra mena. Un enginyer especialitzat en circuits impresos. Tu i ell, d'acord, podríeu agafar l'Alícia per sorpresa i desconnectar-la de bursada. Què et sembla?

No li va agradar. S'alçà amb un posat molt digne i va mirar-me amb una mirada de menyspreu. "Ja em tenia que no entendries res", donà, mentre se n'anava tot carregant la maleta. I afegí: "T'asseguro que si no ens espavilem, estem perduts."

Pere Calders

TECNOLOGIA AL GALOP

Désprés de molt de temps de no veure'ns, un dia vaig trobar l'Enric Gomara a ple carrer.

-Home, Enric! On t'havies ficat? -vaig dir-li amb una eufòria una mica fingida.

Haviem treballat junts en una editorial i no es pot dir que fòssim amics -en l'alt sentit del concepte-, sinó coneguts de feina. Ell era un home trist, presumia d'un pessimisme transcendent i l'utilitzava per mostrar-se crític sobre qualsevol tema. Una de les seves frases predilectes per cloure qualsevol conversa era: "Això acabarà com el rosari de l'aurora." I es quedava silenciós, amb l'aire de deixar ben clar que ell ja ens havia avisat.

-Me n'han passades moltes -em respongué-. Tu deus recordar que vaig casar-me a rel de canviar de col.locació. En realitat, una cosa fou conseqüència de l'altra, perquè la meva dona era de Torroella de Montgrí, on els seu pare hi té un negoci relacionat amb la ramaderia. Em va oferir un càrrec que significava per a mi una gran millora. Ja ho sabies tot això, oi?

-Sí, aproximadament. Però com que semblava que haguessis desaparegut del mapa, m'havia fet tota mena de càbales. Amb els companys ens preguntem sovint si encara respire...

(Això era una mentida de cortesia, perquè de veritat no n'haviem parlat mai més. O, en tot cas, tan sols de passada.)

-La vida m'ha resultat molt dura -respongué l'Enric-. I ja saps que no m'agrada entristir els altres explicant-los misèries.

(Això també era mentida, perquè em constava la seva passió pel catastrofisme oral.)

Ens trobàvem al carrer Fontanella, xamfrà plaça de Catalunya. Era un dissabte a primera hora de la tarda i hi havia la gentada de costum, amunt i avall, com si tothom portés pressa. Ens empenyien, ens apartaven, ens feien comprendre que aquell no és un indret per a plan^{tar}-s'hi a muntar confidències.

-Aquí fem nosa -digué l'Enric-. Que has de fer alguna cosa, tu?

Em va agafar de sorpresa, sense temps de buscar excuses, perquè

un dissabte a la tarda es presta poc per trobar pretextos d'ocupació immediata. D'altra banda, l'Enric feia una cara estranya, em va intrigar.

-No -vaig respondre-li-. Tinc una cita a quarts de sis, però d'aquí fins a aleshores gaudeixo de llibertat provisional.

Vaig riure, com si volgués evidenciar que allò que acabava de dir tenia gràcia. L'Enric va aigualir-ho amb el seu rostre sever, enrigidit, d'home poc amant de les bromes.

-Doncs m'agradaria que m'acompanyessis una estona -em digué-. En un lloc on puguem parlar tranquil·lament. Necessito desfogar-me de seguida, amb qui sigui, perquè si no esclataré d'un moment a l'altre.

L'Enric era -o és- robust, devia pesar o pesa uns vuitanta quilos, amb una talla superior a la mitjana. Per un instant, a causa d'aquestes imatges que ens serveix la fantasia, a la impensada, vaig veure talment l'explosió de l'Enric. En un indret tan concorregut com aquell, ocasionaria per força víctimes innocents. Tot plegat era tan absurd que em retornà la fesomia festiva. Però l'Enric va frenar-me novament:

-T'ho dic de debò. Si no m'escoltes, si no m'escolta algú, faré crisi. Em temo que te'n sentiries responsable per tot el que et resta de vida, i no et vull pas tant de mal. Mira: podríem anar a l'Ateneu i allí sempre hi ha un racó propici...

I vam anar a l'Ateneu. Vaig adonar-me que l'Enric traguava una maleta, un fet que em va alarmar, encara no sé per què.

Tan bon punt ens vam asseure, engolits per unes butaques acolli-do-res, vaig dir a manera de precaució:

-Ja te'n recordes que tinc una cita a quarts de sis?

-Sí, home, sí. No pateixis. Tu escolta'm i calla, i jo et diré el que et vull dir gairebé telegràficament. Començo: em vaig casar amb l'Alícia ben enamorat, tot i que algunes males llengües insinua-ren que ho feia per motius de conveniència. La gent és mala bèstia... En realitat, m'agradava la nova col·locació i el matrimoni anava com una seda. Te'n faràs creus si et dic (tu que em coneixes) que vaig ésser feliç durant dos anys. Total no res, vint-i-quatre mesos que van transcórrer com una exhalació. I, tot seguit, la meua trágica planeta: l'Alícia es va morir sobtadament...

-Home, quin disgust em dónes. T'acompanyo en el...

-Espera't. Hem quedat que no m'interrompries. Després, si tens temps, ja em diràs el que et sembli. Ara escolta: el món em va caure al damunt i només tenia ganes de plegar. Com enyorava l'Alícia! Sense la seva companyia no m'interessava res, em vaig desentendre de la feina i el meu sogre (a desgrat del dolor que també l'afligia) em va cridar l'atenció. Em digué que una cosa eren els drames de família i una altra de ben diferent era el negoci, i que no estava disposat a barrejar-ho. Fou un primer i únic avís, perquè al següent va acomiadar-me. Vaig iniciar una temporada d'embrutiment, lliurat a la beguda, fins que un dia em va venir a veure el representant d'una multinacional importantíssima. "Coneixem la seva desgràcia", em digué. La nostra empresa compta amb una relació puntual de casos com el seu, i podem oferir-li solucions meravelloses. Vostè té el problema de la solitud i nosaltres tenim el remei..."

-Ah, sí! -vaig saltar jo, sense poder-me aguantar-. El famós tràfic internacional de blanques!

-Doncs no. Et prego que no siguis ordinari -em replicà severament l'Enric-. T'ho explico de bona fe... La multinacional que et dic fabrica uns robots increïbles...

-Com? Aquells ninots de ferro que semblen regadores amb potes i fan sorollets d'aspiradora?

-No et precipitis, per favor, que no n'encertaràs ni una. Construeixen unes rèpliques de la realitat que només es poden creure quan es veuen. L'agent que em va visitar duia un catàleg fabulós. Em preguntà si voldria ensenyar-li retrats de l'Alícia i jo, fascinat, vaig accedir-hi. Se'ls va mirar amb atenció, fullejà el mostrari que portava i em digué que em convenia el model MQ Tres-Cents. Va ensenyar-me'l, reproduït pulcrament a tot color. Era una noia bonica, atractiva, i tenia una retirada amb l'Alícia, sobretot pel que fa al conjunt de la figura. Però quant a determinats detalls hi havia diferències. L'agent, que coneix molt bé el seu ofici, m'endevinà el pensament i em va dir que allò era un prototipus, que si formalitzàvem un contracte de compra i serveis de post-venda, em lliurarien un exemplar calcats de l'Alícia. Jo estava atabalat, fes-te càrrec de la meva depressió: em trobava en aquell

punt on qualsevol cosa val més que allò que tens. El preu del model MQ Tres-Cents és alt, s'emportava gairebé tot el que jo tenia, però donen facilitats. La saben llarga. En resum, vaig signar tots els papers que m'anava posant al davant, com si em trobés en un estat de somnambulisme. "I trigaran molt a servir-me la comanda?", vaig preguntar-li amb la veu trencada. "Calculi un mes, a condició que em deixi emportar les fotografies de la senyora Alícia, que en pau descansi." Jo deia que sí a tot, i mira com és d'efectiva aquesta gent, que al cap de vint-i-quatre dies ja tenia la nova Alícia a casa. L'havien programada perquè obeís al nom d'Alícia i no sabia pas com ponderar-te les seves virtuts. Un veritable prodigi. Fregava el terra, rentava i planxava la roba, anava a plaça i em feia uns plats de pura gastronomia. Tenia la casa com una patena. Ah! I respecte a la seva falaguesa, sempre faré curt si provo d'explicar-t'ho. Fan aquestes peces d'un plàstic que té tota la suavitat de la pell^s femenina, que ja és dir. I no entraré en detalls epitalàmics perquè no em considero amb el dret de pertorbar-te. Saps aquelles dones d'abans, tan completes, aquella ganga que teníem els homes?

-Sí, per referències.

-Doncs igual,, però amb sensibles avantatges. Pensa que funciona amb bateries de níquel-cadmi, que només se li han de recarregar de tant en tant, quan se l'hi encén un diode vermell damunt la cella esquerra. És summament pràctic. Oi que hauria de resultar perfecte?

-I tant!

-Doncs no t'ho creguessis pas. Al cap de quatre o cinc mesos ja trobava a faltar l'Alícia de veres, la humana. No sé com dir-t'ho... Estava una mica embafat. L'Alícia de debò era més imprevisible, però més càlida. Quan l'agent de la multinacional va fer-me la tercera visita (avicien la clientela), vaig dir-li que sentia nostàlgia per les baralles que em procurava l'Alícia d'abans. Bé, potser si no baralles, discussions, ni que fos per motius aparentment banals. No tens idea de com adornen la institució del matrimoni. L'agent, molt aplomat, em respongué que el prototipus MQ Tres-Cents era modular, que el meu me l'havien servit tal com sortia de fàbrica, però que comptava amb una extensa gamma d'accessoris. Tot era qüestió d'anar-los comprant. Si jo desitja-

va conflictes de la parella, tenien tres nivells de fricció, l'Ics-U, l'Ics-Dos i l'Ics-Tres, de major a menor quant a preu i quant a possibilitats d'enfadament conjugal. L'Ics-Tres és el més car, però també el més complet. A mi em va semblar que, posats a fer la despesa, era preferible no escatimar-hi res i vaig adquirir l'Ics-Tres. L'endemà mateix es presentà a casa un tècnic de la Companyia, i va instal·lar un microcircuit a l'Alícia d'ara. "A veure... Provi'l!", em digué. Vaig engegar l'Alícia, la qual, tot seguit, va esbrincar-me perquè jo deixava cendra per tot arreu i m'escribassà afirmant que els fumadors som una colla de suïcides bruts. És evident que funcionava, i vaig estampar la signatura en un volant de conformitat. A partir d'aquí, no et pots ni imaginar de com han anat les coses. Si et digués que m'ha sortit a batussa per hora potser faria curt, i ja hi porto un parell de mesos. Tu mateix! L'Alícia actual no ha cessat de dir-me que ella no és la meua esclava blanca, que els temps han canviat i que no me'n deixarà passar ni una. Ja et pots afigurar el panorama.

-Però home, Enric -vaig dir-li jo aprofitant una pausa que feia ell-. No hi veig la gravetat del problema. Fes-te canviar el mòdul Ics-Tres pel mòdul Ics-U i en paus! I si tampoc no et convé l'Ics-U, torna al prototipus elemental, que no t'anava pas tan malament com això!

-Sí -em respongué l'Enric Gomara-. Ja se'm va ocórrer. Però mentre ho rumiava, he fet tard. Aquest matí, l'Alícia electrònica m'ha tret de casa a empentes, amb el temps just de fer la maleta amb dues mudes. M'ha dit que ja tindrè notícies del seu advocat. De manera que necessito assistència jurídica immediata. Em podries recomanar algú de confiança, tu?

-Sí que podria -vaig respondre-li-. Però crec que necessites un professional d'una altra mena. Un enginyer especialitzat en circuits impresos. Tu i ell, d'acord, podríeu agafar l'Alícia per sorpresa i desconectar-la de bursada. Què et sembla?

No li va agradar. S'alçà amb un posat molt digne i va mirar-me amb una mirada de menyspreu. "Ja em temia que no entendries res", rondinà, mentre se n'anava tot carregant la maleta. I afegí: "T'asseguro que si ens ho prenem a la fresca, estem perduts."

Pere Calders